

Г.В. Обруч, канд. екон. наук, докт. (*УкрДУЗТ, Харків*)

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВОЮ АДАПТАЦІЄЮ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На сьогодні цифровізація економіки обумовлює суттєві зміни у всіх без винятку сферах господарювання та бізнес-процесах компаній. Ключовим напрямком цифрової модернізації бізнесу стала трансформація системи управління персоналом шляхом її уніфікації, оптимізації і підвищення прозорості для співробітників. Впровадження Інтернет технологій, месенджерів, спеціальних пошукових та програмних інструментів в організацію робочого процесу компанії вимагає адаптації персоналу до нових умов її функціонування як за рахунок розвитку інтелектуально-цифрових компетенцій наявного кадрового складу, так і акомодатії нових працівників.

Однак підприємствами залізничного транспорту не враховуються сучасні цифрові можливості для удосконалення системи управління адаптацією персоналу. Діюча наразі на підприємствах галузі практика управління адаптацією співробітників і досі має формальний характер та зводиться до простого ознайомлення працівника з його посадою. Враховуючи прагнення підприємств АТ «Укрзалізниця» до освоєння цифрового формату ведення транспортно-логістичної діяльності, виникає необхідність вивчення особливостей процесу адаптації працівників та розгляду цифрових інструментів управління її реалізації на підприємствах галузі.

Успішність процедури адаптації працівників у першу залежить від ефективності обраного інструментарію адаптації. Практикою наразі напрацьовано величезний спектр інструментів адаптації працівників до нових умов трудової діяльності, що охоплює такі традиційні прийоми адаптації, як наставництво, інтенсивні курси та співбесіди, системи разових корпоративних доручень і додаткового заохочення співробітників до успішного виконання виробничих завдань. Однак трансформація умов функціонування підприємств залізничного транспорту, що наразі переживають період корпоратизації галузі та активно піддаються процесам цифровізації вимагає переведення процедури адаптації працівників в цифровий формат, що дозволить значно прискорити пристосування нових співробітників до особливостей трудової діяльності на підприємствах галузі. При цьому

система трудової адаптації працівників підприємств залізничного транспорту повинна поєднувати традиційні інструменти адаптації з цифровими інноваціями в сфері управління персоналом та включати комплекс цифрових інструментів, орієнтованих на інформування, знайомство, навчання, оцінювання, підтримку комунікацій та психологічне пристосування працівника до нових умов праці.

Враховуючи те, що процеси корпоратизації та цифровізації галузі вимагають адаптації як наявного кадрового складу, так і нових працівників до якісно інших умов ведення трудової діяльності шляхом розвитку цифрових компетенцій і професійних знань, цифрові інструменти управління трудовою адаптацією доцільно розглядати у відповідності з ключовими процесами адаптації, виділяючи такі групи:

- інструменти інформування, знайомства та підтримки комунікацій передбачають можливість використання різного роду месенджерів, чат-ботів та корпоративних порталів для ознайомлення працівника з корпоративною політикою підприємств залізничного транспорту, а також підтримки постійного зв'язку в процесі виконання трудових зобов'язань;

- інструменти навчання, оцінювання та планування кар'єри персоналу. Так цифровий інструментарій навчання наразі представлений широким комплексом технологій дистанційного навчання, які дозволяють ефективно організувати процес підготовки та підвищення кваліфікації працівника поза робочий час, зокрема організація навчального контенту в рамках мікронавчання (micro-learning) на підприємствах залізничного транспорту можлива на основі створення он-лайн бібліотеки, платформ для ідей, мозкового штурму;

- інструменти психологічної підтримки та пристосування працівників до нових умов ведення професійної діяльності включатимуть створення на базі корпоративного порталу підприємств залізничного транспорту корпоративних мереж, он-лайн товариств та форумів. Ці цифрові інструменти сприятимуть як знайомству працівника з прийнятими в галузі традиціями й цінностями, але й забезпечуватимуть його знайомство з членами трудового колективу, їх неформальне спілкування.

Таким чином, впровадження перелічених цифрових інструментів на підприємствах залізничного транспорту дозволить не лише підвищити ефективність процесу адаптації персоналу, значно спростити процедуру виробничого навчання та підвищити рівень залученості працівника в трудову діяльність, але й створити прогресивну систему управління персоналом та підтримки загальнокорпоративних стандартів трудової діяльності.